

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ 2020
ΠΑΛΑΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Ημερομηνία: Δευτέρα 22 Ιουνίου 2020

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

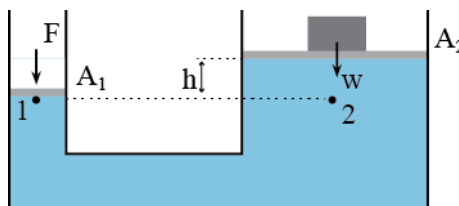
ΘΕΜΑ Α

- A1. β
 A2. γ
 A3. α
 A4. α
 A5. Σ, Λ, Λ, Λ, Σ

ΘΕΜΑ Β

B1. Σωστή η ii.

Τα σημεία 1 και 2 που βρίσκονται στο ίδιο οριζόντιο επίπεδο έχουν την ίδια πίεση.



$$P_1 = P_2 \Rightarrow P_{\text{ατμ}} + \frac{F}{A_1} = \frac{w}{A_2} + pgh + P_{\text{ατμ}} \Rightarrow \frac{F}{A_1} = \frac{w + pghA_2}{A_2}$$

B2. Σωστή η ii.

$$\left. \begin{aligned} \text{ΠΑΣ} - (\text{ΠΒΣ} - 2x_1) &= \kappa\lambda \\ \text{ΠΑΣ} - (\text{ΠΒΣ} + 2x_2) &= (2\kappa + 1)\frac{\lambda}{2} \end{aligned} \right\} \Rightarrow 2x_2 - 2x_1 = \frac{\lambda}{2} \Rightarrow 2x_1 + 8 - 2x_1 = \frac{\lambda}{2} \Rightarrow \lambda = 16\text{cm}$$

B3. Σωστή η iii.

Έστω ότι μετά την κρούση η ταχύτητα της σφαίρας Σ_2 είναι v_2' .

Το ποσοστό της πρώτης σφαίρας που μεταφέρεται στη δεύτερη κατά την κρούση είναι:

$$\Pi_1 = \frac{\frac{1}{2} m_2 v_2'^2}{\frac{1}{2} m_1 v_1^2} = \frac{m_2 \left(\frac{2m_1}{m_1 + m_2} \right)^2 v_1^2}{m_1 v_1^2} = \frac{m_2 \cdot 4m_1^2}{(m_1 + m_2)^2} \Rightarrow \Pi_1 = \frac{4m_1 m_2}{(m_1 + m_2)^2}$$

Έστω ότι μετά την κρούση η ταχύτητα της σφαίρας Σ_1 είναι v_1' .

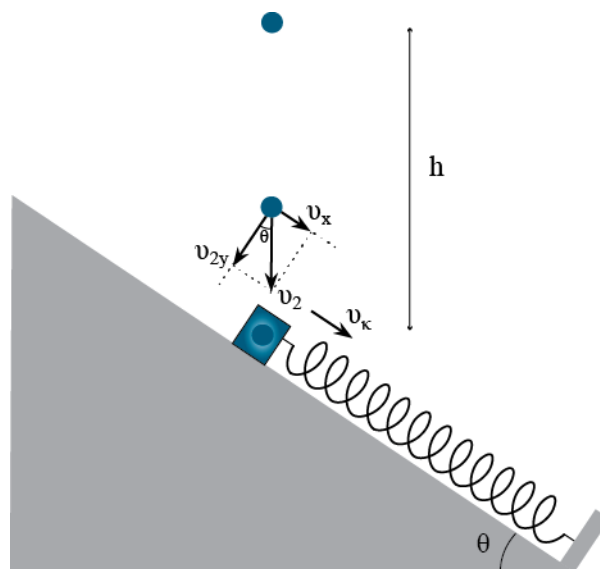
Ομοίως, το ποσοστό της δεύτερης σφαίρας που μεταφέρεται στην πρώτη κατά την κρούση είναι:

$$\Pi_2 = \frac{\frac{1}{2} m_1 v_1'^2}{\frac{1}{2} m_2 u_2^2} = \frac{m_1 \left(\frac{2m_2}{m_1 + m_2} \right)^2 u_2^2}{m_2 u_2^2} = \frac{4m_1 m_2}{(m_1 + m_2)^2}$$

Άρα $\Pi_1 = \Pi_2$.

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Με αρχή διατήρησης της μηχανικής ενέργειας υπολογίζουμε την ταχύτητα του σώματος Σ_2 πριν την κρούση.

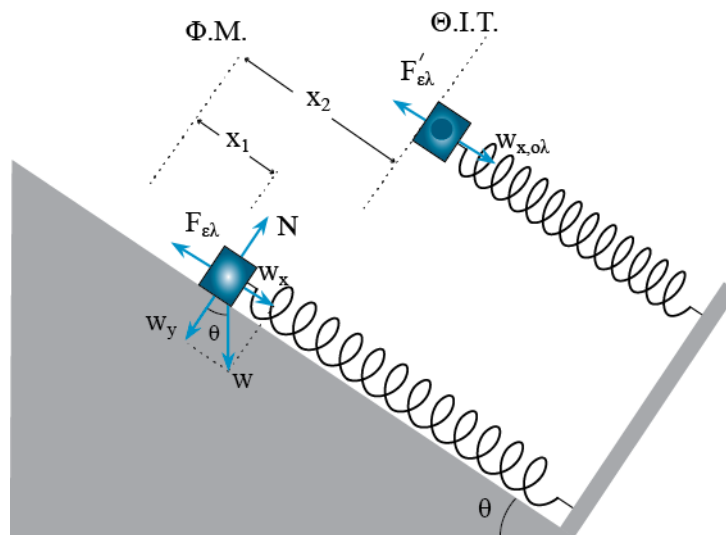


$$K_{\text{αρχ}} + U_{\text{αρχ}} = K_{\text{τελ}} + U_{\text{τελ}} \Rightarrow m_2gh = \frac{1}{2} m_2 v_2^2 \Rightarrow v_2 = \sqrt{2gh} = \sqrt{12} = 2\sqrt{3} \text{ m/s}$$

Με διατήρηση της ορμής στην κρούση υπολογίζουμε την ταχύτητα του συσσωματώματος.

$$\begin{aligned} \vec{p}_{\text{αρχ}} &= \vec{p}_{\text{τελ}} \Rightarrow m_2 v_{2x} = (m_1 + m_2) v_{\kappa} \Rightarrow \\ \Rightarrow m_2 v_2 \eta \mu \theta &= (m_1 + m_2) v_{\kappa} \Rightarrow 3 \cdot 2\sqrt{3} \cdot \frac{1}{2} = 4 v_{\kappa} \Rightarrow v_{\kappa} = \frac{3\sqrt{3}}{4} \text{ m/s} \end{aligned}$$

Γ2. Από την αρχική και την τελική θέση ισορροπίας παίρνουμε:

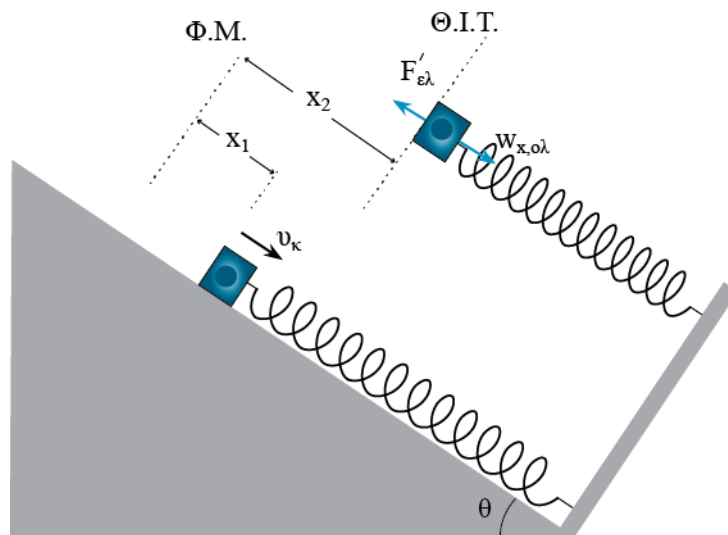


$$\Sigma F_x = 0 \Rightarrow F_{\epsilon\lambda} = w_x \Rightarrow Kx_1 = m_1 g \eta \mu \phi \Rightarrow x_1 = \frac{m_1 g \eta \mu \phi}{K} \Rightarrow x_1 = \frac{1 \cdot 10 \cdot \frac{1}{2}}{100} = 0,05 \text{ m}$$

$$\begin{aligned} \Sigma F_x = 0 \Rightarrow F'_{\epsilon\lambda} &= w_{x,ολ} \Rightarrow Kx_2 = (m_1 + m_2) g \eta \mu \phi \Rightarrow x_2 = \frac{(m_1 + m_2) g \eta \mu \phi}{K} \Rightarrow \\ \Rightarrow x_2 &= \frac{4 \cdot 10 \cdot \frac{1}{2}}{100} = \frac{20}{100} = 0,2 \text{ m} \end{aligned}$$

Από τη διατήρηση της ενέργειας στον ταλαντωτή παίρνουμε:

$$\begin{aligned} K + U &= E \Rightarrow \frac{1}{2} (m_1 + m_2) v_{\kappa}^2 + \frac{1}{2} K (x_2 - x_1)^2 = \frac{1}{2} K A^2 \Rightarrow 4 \left(\frac{3\sqrt{3}}{4} \right)^2 + 100 \cdot 0,0225 = 100 A^2 \Rightarrow \\ \Rightarrow 4 \frac{27}{16} &+ 2,25 = 100 A^2 \Rightarrow 100 A^2 = 9 \Rightarrow A = \frac{3}{10} = 0,3 \text{ m} \end{aligned}$$



Γ3. Υπολογίζουμε τη γωνιακή συχνότητα και την αρχική φάση της ταλάντωσης.

$$K = (m_1 + m_2)\omega^2 \Rightarrow 100 = 4 \cdot \omega^2 \Rightarrow \omega = 5 \text{ rad/s}$$

$$x = A\eta\mu(\omega t + \varphi) \Rightarrow x_2 - x_1 = A\eta\mu\varphi \Rightarrow 0,15 = 0,3\eta\mu\varphi \Rightarrow$$

$$\eta\mu\varphi = \frac{1}{2} \Rightarrow \eta\mu\varphi = \eta\mu\frac{\pi}{6} \Rightarrow \begin{cases} \varphi = 2k\pi + \frac{\pi}{6} \xrightarrow{\kappa=0} \varphi = \frac{\pi}{6} \\ \varphi = 2k\pi + \frac{5\pi}{6} \xrightarrow{\kappa=0} \varphi = \frac{5\pi}{6} \end{cases} \xrightarrow{v < 0} \varphi = \frac{5\pi}{6} \text{ rad}$$

Και η εξίσωση της απομάκρυνσης είναι:

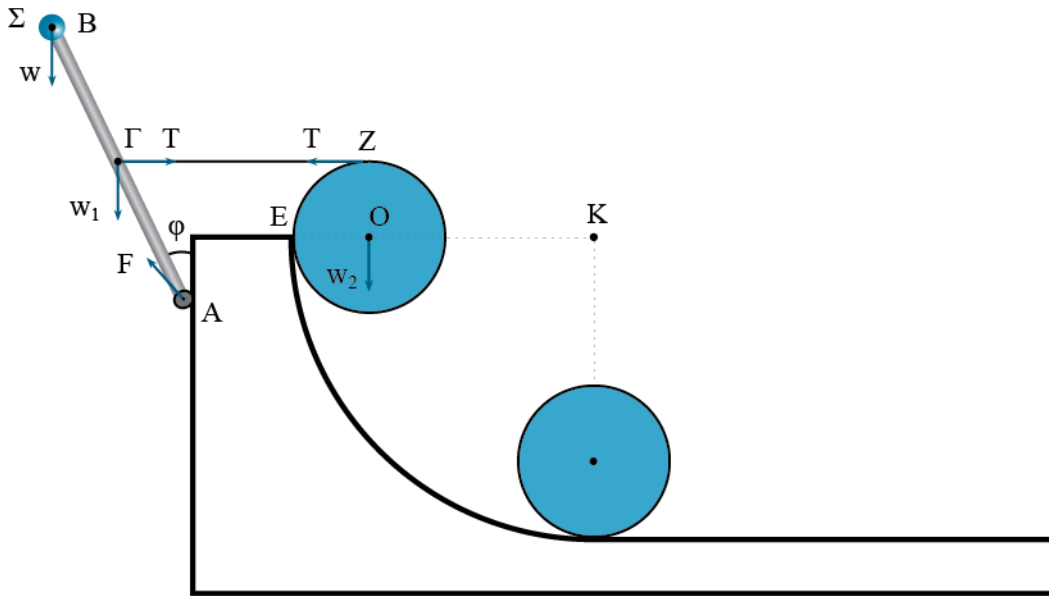
$$x = A\eta\mu(\omega t + \varphi) \Rightarrow x = 0,3\eta\mu\left(5t + \frac{5\pi}{6}\right) \quad (\text{S.I.})$$

Γ4. Υπολογίζουμε την απομάκρυνση του συσσωματώματος όταν ισχύει $K=8U$.

$$\frac{|F_{\text{τελ}}|}{|F_{\text{επ}}|} = \frac{K(x_2 + x')}{Kx'} = \frac{0,2 + 0,1}{0,1} = 3$$

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. i) Από την ισορροπία της ράβδου παίρνουμε:



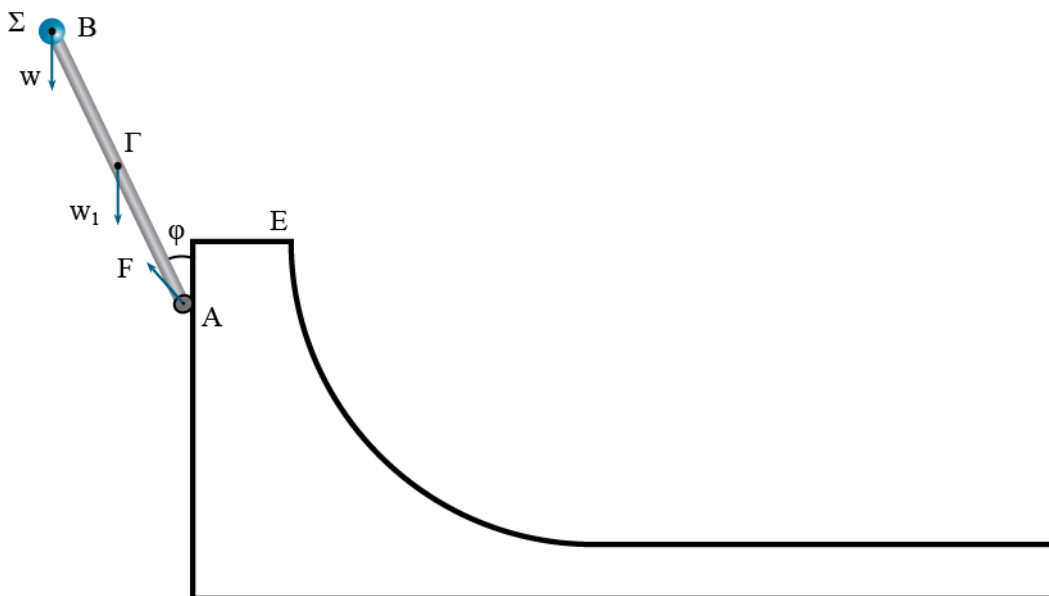
$$\Sigma \tau_{(A)} = 0 \Rightarrow w \ell \eta \mu \varphi + w_1 \frac{\ell}{2} \eta \mu \varphi - T \frac{\ell}{2} \sigma \nu \eta \varphi = 0 \Rightarrow 10 \cdot 0,6 + 30 \cdot 0,6 = \frac{T}{2} 0,8 \Rightarrow T = 60 \text{ N}$$

ii) Από την ισορροπία του δίσκου παίρνουμε:

$$\Sigma \tau_{(O)} = 0 \Rightarrow T r - w_2 r = 0 \Rightarrow w_2 = T \Rightarrow T = M_2 g \Rightarrow 60 = M_2 \cdot 10 \Rightarrow M_2 = 6 \text{ Kg}$$

Δ2. Υπολογίζουμε τη ροπή αδράνειας του συστήματος ράβδος – υλικό σημείο.

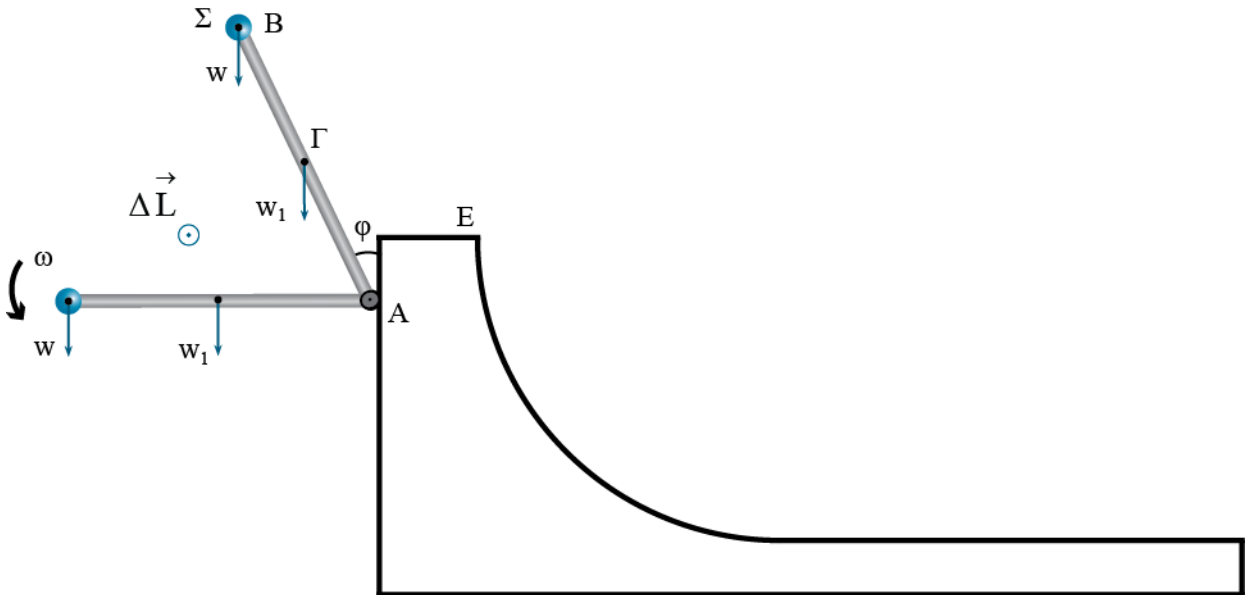
$$I_{\Sigma} = I_p + m \ell^2 = \frac{1}{3} m_1 \ell^2 + m \ell^2 = 3 \text{ Kg} \cdot \text{m}^2$$



Με νόμο της στροφικής κίνησης υπολογίζουμε τη γωνιακή επιτάχυνση.

$$\Sigma \tau_{(A)} = I_{\Sigma} \alpha_{\gamma\omega\nu} \Rightarrow w \ell \eta \mu \varphi + w_1 \frac{\ell}{2} \eta \mu \varphi = I_{\Sigma} \alpha_{\gamma\omega\nu} \Rightarrow 6 + 18 = 3 \alpha_{\gamma\omega\nu} \Rightarrow \alpha_{\gamma\omega\nu} = 8 \text{ rad} / \text{s}^2$$

Δ3. i) Με Θ.Μ.Κ.Ε. υπολογίζουμε την γωνιακή ταχύτητα του συστήματος στην οριζόντια θέση.



$$\Sigma W = \Delta K \Rightarrow W_w + W_{w_1} = K_{\text{τελ}} - K_{\text{αρχ}} \Rightarrow mg \ell \text{ συν} \varphi + m_1 g \frac{\ell}{2} \text{ συν} \varphi = \frac{1}{2} I_{\Sigma} \omega^2 \Rightarrow$$

$$8 + 24 = \frac{3}{2} \omega^2 \Rightarrow \omega^2 = \frac{64}{3} \Rightarrow \omega = \frac{8}{\sqrt{3}} = \frac{8\sqrt{3}}{3} \text{ rad} / \text{s}$$

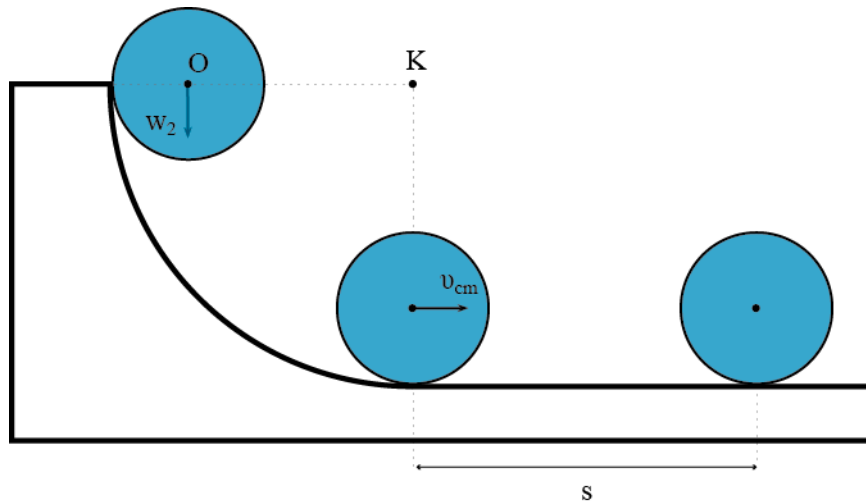
Και το μέτρο της μεταβολής της στροφορμής του συστήματος είναι:

$$\left| \Delta \vec{L} \right| = \left| \vec{L}_{\text{τελ}} - \vec{L}_{\text{αρχ}} \right| \Rightarrow |\Delta L| = I_A \omega_2 \Rightarrow |\Delta L| = 3 \frac{8\sqrt{3}}{3} = 8\sqrt{3} \text{ Kg} \cdot \text{m}^2 / \text{s}$$

ii) Η κατεύθυνση της στροφορμής είναι από το επίπεδο του σχήματος προς τα έξω.

Δ4. Εφαρμόζουμε την αρχή διατήρησης της μηχανικής ενέργειας.

$$\begin{aligned} K_{\text{αρχ}} + U_{\text{αρχ}} &= K_{\text{τελ}} + U_{\text{τελ}} \Rightarrow m_2 g (R - r) = \frac{1}{2} m_2 v_{\text{cm}}^2 + \frac{1}{2} I_{\text{cm}} \omega^2 \Rightarrow \\ \Rightarrow m_2 g (R - r) &= \frac{1}{2} m_2 v_{\text{cm}}^2 + \frac{1}{2} \frac{1}{2} m_2 r^2 \omega^2 \Rightarrow g (R - r) = \frac{3}{4} v_{\text{cm}}^2 \Rightarrow 10(2,8 - 0,1) = \frac{3}{4} v_{\text{cm}}^2 \Rightarrow \\ &\Rightarrow 4 \cdot 27 = 3 v_{\text{cm}}^2 \Rightarrow v_{\text{cm}} = 6 \text{ m} / \text{s} \end{aligned}$$



Δ5. i) Ο αριθμός των περιστροφών του δίσκου κατά την κύλισή του στο τεταρτοκύκλιο είναι:

$$s_1 = (R - r) \frac{\pi}{2} \xrightarrow{s_1 = \varphi_1 \cdot r} \varphi_1 \cdot r = (R - r) \frac{\pi}{2} \Rightarrow \varphi_1 = (R - r) \frac{\pi}{2r} = \frac{27\pi}{2} \text{ rad}$$

$$N_1 = \frac{\varphi_1}{2\pi} = \frac{\frac{27\pi}{2}}{2\pi} = \frac{27}{4} \text{ περιστροφές}$$

ii) Ο αριθμός των περιστροφών του δίσκου κατά την κύλισή του στο οριζόντιο δάπεδο είναι:

$$s_2 = v_{cm} \Delta t \Rightarrow \Delta t = \frac{\pi}{6} s$$

$$v_{cm} = \omega r \Rightarrow \omega = \frac{v_{cm}}{r} = 60 \text{ rad/s}$$

$$\varphi_2 = \omega \Delta t \Rightarrow \varphi_2 = 60 \frac{\pi}{6} = 10 \text{ rad}$$

$$N_2 = \frac{\varphi_2}{2\pi} = \frac{10\pi}{2\pi} = 5 \text{ περιστροφές}$$